

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4920/2020
09.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Лепојко Митровић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Ина Спасов, адвокат из ..., ради утврђења, и по тужби за главно мешање ВВ из ..., чији је пуномоћник Драган Маричић, адвокат из ..., против тужених АА и ББ, ради утврђења, одлучујући о ревизијама тужиље АА и тужиоца по тужби за главно мешање ВВ изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 9729/19 од 19.02.2020. године, исправљене решењем истог суда Гж 9729/19 од 22.07.2020. године, у седници одржаној 09.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване ревизије тужиље АА и тужиоца по тужби за главно мешање ВВ изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 9729/19 од 19.02.2020. године, исправљене решењем истог суда Гж 9729/19 од 22.07.2020. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 874/16 од 09.09.2019. године, исправљене решењем истог суда П 874/16 од 23.09.2019. године ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиље АА којим је тражила да се утврди да је по основу суинвестирања у изградњи стекла право ванкњижног власништва са уделом од 1/2 идеалног дела на посебном делу - шестособном стану, површине 174 м² и једном гаражном месту површине 21 м², у породичној стамбеној згради у ..., ул. ... број ..., постојећој на кп. бр. .../... КО ... уписане у ЛН .../... КО ..., а што је тужени ББ дужан признати и трпети. Ставом другим изреке, утврђено је да тужилац по тужби за главно мешање ВВ по основу финансијске изградње има право са уделом од 1/2 на делу који се води на име друготуженог на породичној стамбеној згради бр. ... у ул. ... у ... на кп. бр. .../... ЛН ... КО ..., што су тужени АА и ББ дужни признати и трпети да тужилац упише ово своје право својине у катастру непокретности. Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиље АА према главном умешачу ВВ којим је тражила исплату новчаног износа од 2.500.000,00 динара са законском затезном каматом почев од достављања налаза и мишљења вештака па до исплате, а на основу новчаног улагања у изградњи породичне стамбене зграде подигнуте у ... у ул. ... број ..., Пр+1+Птк изграђене на кп. бр. .../... уписане у ЛН ... КО Ставом четвртим изреке, обавезани су

тужиља која је и тужена по тужби за главно мешање АА и тужени ББ да тужиоцу – умешачу ВВ солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 803.600,00 динара. Ставом петим изреке, обавезана је тужиља АА да туженом ББ надокнади трошкове поступка у износу од 949.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 9729/19 од 19.02.2020. године, исправљене решењем истог суда Гж 9729/19 од 22.07.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, трећем и петом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом и четвртном изреке, тако што је одбијен, као неоснован захтев тужиоца по тужби за главно мешање ВВ, којим је тражио да се утврди да по основу финансијске изградње има право својине са уделом од $\frac{1}{2}$ на делу који се воде на име друготуженог на породичној стамбеној згради бр. ... у ул. ... у ... на кп. бр. .../... ЛН ... КО ..., што би тужени АА и ББ били дужни признати и трпети да тужилац упише ово своје право својине у катастру непокретности, као и захтев тужиоца по тужби за главно мешање за накнаду трошкова поступка. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац по тужби за главно мешање ВВ да тужиљи АА на име трошкова другостепеног поступка плати 45.000,00 динара.

Против правноснажне АА и тужилац по тужби за главно мешање ВВ, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиља АА и тужилац по тужби за главно мешање ВВ дали су одговоре на ревизије.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.125/04 и 111/09), чије се одредбе примењују на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11), Врховни касациони суд је утврдио да ревизије нису основане.

У спроведном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се у ревизијама указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља АА и тужени ББ су живели у заједници од 1978. године до 1983. године. У време заснивања заједнице живота, предметна непокретност била је озидана и стављена под кров, на којој су били изведени груби грађевински радови, а нису били изведени унутрашњи радови. У периоду од 1972. године до 1982. године постављена је канализација, цеви за воду, урађена лимарија, постављена улазна врата. Извођењем доказа вештачењем утврђена је вредност земљишта на коме је изграђена предметна непокретност, вредност предметне непокретности и вредност изведених радова за време трајања заједнице живота тужиље АА и туженог ББ. Према листу непокретности број ... КО ..., предметна непокретност је уписана као породична стамбена зграда, с тим да део објекта има одобрење за употребу, а носиоци права својине на објекту су ББ и ГГ, обојица са по $\frac{1}{2}$ дела, док подаци о стану као и посебним деловима зграде или других грађевинских објеката и носиоцима права на њима постоје под бројем 3 - једно гаражно место, приземље,

површине 21 м², које је својина ГГ, са обимом удела 1/1 и број 4 - шестособан стан, у приземљу, површине 174 м², који је својина ГГ са обимом удела 1/1.

Тужилац по тужби за главно мешање ББ и тужени ББ су рођена браћа и заједнички су започели изградњу предметне непокртности, на заједничком земљишту у јуну 1975. године, која непокртност је била изграђена у грубим грађевинским радовима у октобру 1975. године. Након што су добили план изградње договорили су се да ББ припадне лева половина кућа, а ВВ десна половина. ВВ је своју половину куће изградио, и по његовим тврдњама финансирао је изградњу братовљевог дела куће. Тужиљу је упознао 1978. године, када је са његовим братом дошла на свадбу у ..., а у то време тужени ББ је био ожењен, а развео се 1983. године.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су тужиља АА и тужени ББ живели у ванбрачној заједници од 1978. године до 1983. године, али да тужиља није доказала да је током трајања њихове ванбрачне заједнице дошло до увећања вредности предметне непокртности, са којих разлога је одбио, као неоснован захтев којим је тражила да се утврди њен удео у тој непокртности, и са истих разлога одбио је и захтев за исплату 2.500.000,00 динара у односу на тужиоца по тужби за главно мешање. Првостепени суд је усвојио захтев тужиоца по тужби за главно мешање, јер је утврдио да из писмених доказа следи да је исти својим финансијским средствима вршио улагање у увећање вредности предметне непокртности, те да његов допринос одговара траженом сувласничком уделу од $\frac{1}{2}$.

Другостепени суд је потврдио првостепену пресуду у делу у коме је одбијен, као неоснован захтев тужиље АА, јер је закључио да између тужиље АА и туженог ББ није постојала ванбрачна заједница, већ емотивна заједница, јер је заснована у време када је тужени ББ био у браку, а који брак је разведен 1983. године и да је брачност туженог била сметња за заснивање ванбрачне заједнице у смислу члана 17. Породичног закона, а с тим у вези да околност да је тужиља уложила део својих средстава у адаптацију предметне непокртности не представља основ за утврђивање сувласништва на истој, јер стицање сувласништва по основу заједничке градње претпоставља постојање законом предвиђеног случаја и то градње у брачној односно ванбрачној или породичној заједници или несумњивог и одређеног споразума да се улагањем средстава заједнички гради ради стицања одговарајућих сувласничких удела, што у овом случају није постојало, јер између тужиља АА и туженог ББ није постојала ванбрачна заједница нити је постојао договор о заједничкој градњи. Осим тога, другостепени суд је сматрао, а имајући у виду врсту и вредност изведених радова на непокртности туженог ББ, да би евентуално улагање тужиље у смислу унутрашњих радова представљало адаптацију објекта, којим су побољшани услови становања, али да се извршеном адаптацијом не може остварити право својине на непокртности, већ да би тужиља евентуално имала облигационо-правни захтев у односу на туженог ББ, који она првобитним захтевом није поставила.

Другостепени суд је, супротно закључку првостепеног суда, сматрао да је неоснован захтев тужиоца по тужби за главно мешање, јер тужилац по тужби за главно мешање, иако је доставио писмене доказе (рачуне – фактуре) није доказао да је својим финансијским средствима извршио улагање у изградњу дела предметне непокртности који је припао његовом брату туженом ББ уложена у изградњу исте, тим пре што је градио и свој део породичне стамбене зграде (десну половину зграде), а за тврдње да се

уtroшена финансијска средстава из приложених рачуна односе на изградњу дела стамбене зграде која је предмет овде тужбеног захтева (леве половине зграде) није предложио извођење доказа у складу са чланом 231. ЗПП, који би поткрепили ове његове тврдње, а да само поседовање рачуна не води закључку да је материјал уложио и у леву половину предметне непокретности. При томе другостепени суд је имао у виду и чињеницу да је тужени ББ поднеском од 15.05.2017. године признао тужбени захтев тужиоца по тужби за главно мешање, али је сматрао да је то без утицаја, јер се ради о недозвољеном располагању из члана 3. став 3. ЗПП.

По оцени Врховног касационог суда правилно су одлучили нижестепени судови када су одбили, као неоснован захтев тужиле којим је тражила да се утврди њен удео на предметној непокретности. Наиме, из утврђеног чињеничног стања следи да су тужила АА и тужени ББ живели у заједници од 1978. године до 1983. године, међутим, како је тужени ББ у то време био у браку са ДД (брак закључен 1972. године), а који брак је разведен 1983. године, што супротно наводима ревизије не произлази само из исказа тужиоца по тужби за главно мешање већ и из приложеног доказа, правноснажне пресуде Округног суда у Београду П 4184/82 од 11.01.1983. године, то је правилан закључак другостепеног суда да заједница живота између тужиле АА и туженог ББ није била ванбрачна заједница, с обзиром да је ванбрачна заједница трајнија заједница живота жене и мушкарца, између којих нема брачних сметњи, како је то прописано чланом 4. Породичног закона, па стога нема ни услова да се утврди удео тужиле на предметној непокретности по основу стицања у ванбрачној заједници. Осим тога, када се имају у виду врста и висина улагања за време трајања заједнице живота и да је постојала ванбрачна заједница, тужила не би имала право на удео у предметној непокретности, како је то правилно закључио другостепени суд.

Стога су неосновани наводи ревизије тужиле АА о погрешној примени материјалног права.

Правилна је и одлука другостепеног суда којом је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован захтев тужиоца по тужби за главно мешање. Наиме, када се има у виду утврђено чињенично стање, да су тужилац по тужби за главно мешање ВВ и тужени ББ рођена браћа, да су заједнички започели изградњу предметне непокретности, на заједничком земљишту, у јуну 1975. године, да је иста изграђена у грубим грађевинским радовима у октобру 1975. године, када су добили план изградње и договорили се да туженом ББ припадне лева половина куће, а тужиоцу по тужби за главно мешање десна половина, који је своју десну половину куће изградио, па како тужилац по тужби за главно мешање ВВ није доказао да је у другу половину предметне непокретности, која је припала његовом брату уложио одговарајућа средства, то је другостепени суд правилном применом члана 21. и 22. Закона о основама својинскоправних односа правилно закључио да тужилац по тужби за главно мешање по основу градње није стекао право својине са $\frac{1}{2}$ дела и на делу који је припао његовом брату, туженом ББ.

Стога су неосновани наводи ревизије тужиоца по тужби за главно мешање, с обзиром да стицање сувласништва по основу заједничке градње, као и утврђење сувласничког удела на тако изграђеној непокретности претпоставља постојање законом прописаних разлога и то у случају градње у брачној, ванбрачној или породичној заједници или несумњивог и одређеног споразума да се улагањем средстава заједнички

гради ради стицања одговарајућих сусвојинских удела, што у овом случају није постојало, што не произлази ни из споразума од 29.04.1974. године, а што захтев по тужби за главно мешање чини неоснованим.

Супротно наводима ревизије, и по оцени овога суда признање тужбеног захтева од стране туженог ББ је у овој парници без утицаја, с обзиром да је признање уследило само од стране туженог ББ, а не и од тужене АА.

Са напред наведених разлога, применом члана 405. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић